

Іваненко В., Купрєєнко М.

СУЧАСНІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Виникаючі в сучасному суспільстві зміни в соціальній та політичній сферах мають все більш високі вимоги до здібностей людини пристосовуватися до нових явищ сучасної дійсності. Особливе значення в розвитку особистості в даній історичній обстановці відіграє фізичне виховання. Фізичну культуру і спорт вчені виявили не тільки як елемент способу життя в цілому культури і суспільства, а й як засіб фізичного розвитку, виховання і зміцнення здоров'я. Спортивна діяльність є чинником формування духовних і моральних основ людини. З точки зору явищ суспільного життя, фізична культура – це соціальний, ідеологічний інститут, що сприяє всебічному розвитку особистості, ролі людського фактора в процвітанні та розвитку культури. Правильне розуміння проблем фізичного виховання і культури, в їх єдності і суперечностях дозволить значно збагатити знання підростаючого покоління [2,с.105-107; 3,с.209-310; 4,с.180-182].

Популярність теми дослідження спорту є найважливішим фактором і областю розширення соціокультурного потенціалу суспільства. У ньому можуть бути реалізовані значні, але дуже різні частини цього потенціалу, фізичні, творчі і розумові здібності людини, особистісно-моральні якості (високі і низькі), мистецькі обдарування. З іншого боку, спорт парадоксальний, розвиває людину багатогранно і в той же час частково, здійснює людино-творчість і не перешкоджає регресії особистості, стимулює і миролюбність, і агресію. Але саме тому, що спорт є однією з найважливіших сфер самоствердження особистості, він володіє такою високою значимістю і привабливістю [1].

Існують наступні види масового спорту: дитячо-юнацький, професійно-прикладний, аматорський і оздоровчий. Будучи також підсистемою фізичної культури, спорт виступає і як спосіб реалізації її основних функцій, зокрема забезпечує власними засобами соціальну потребу людини в розвитку його тіла. У спорті людина реалізує наявні задатки і здібності, що розвиваються на різних рівнях своєї тілесної організації анатомічному, фізіологічному, психічному, соціально-психологічному, нормативно-аксіологічному, когнітивному. Завдяки включенню людини в різні сфери фізичної культури і спорту у нього поліпшуються морфологічні характеристики тіла, розкриваються функціональні резерви організму, розвиваються особистісні якості залучення ж в спортивну діяльність допомагає актуалізувати приховані часом для самого індивіда можливості. Спорт для нього, таким чином, стає різновидом творчої діяльності, областю самовираження, способом боротьби з несприятливим впливом стресів, областю підготовки до інших видів діяльності, тому, на даний час все більшою мірою усвідомлюється висока цінність спорту, зростає його роль в житті людини і суспільства [1].

Спорт, особливо сьогоденній, – дуже складне і важливе соціальне явище, що залучає завдяки цьому в свою сферу величезну кількість самих різних людей, об'єднаних певною мірою подібною спрямованістю до фізичного вдосконалення. І в цьому найбільша цінність спорту він допоміг людству збагнути, що тіло – це цінність, зробивши його прекрасним і сильним. Фізична культура і спорт є формою соціального впливу на біологічний, за своєю природою, розвиток організму людини. Людина також існує в певній культурі, дотримується прийнятих для даної культури цінностей, які присутні і в спорті.

Таким чином, біосоціальність в даному дослідженні розглядається з точки зору орієнтованості на систему цінностей та ідеалів тієї чи іншої культури в спорті. Спорт пронизує всі рівні сучасного соціуму, надаючи широке вплив на основні сфери життєдіяльності суспільства. Він впливає на

національні відносини, ділове життя, суспільне становище, формує моду, етичні цінності, спосіб життя людей.

Спорт сьогодні - це головний соціальний фактор, здатний протистояти навалі дешевої культури і поганим звичкам, це найкраща «брязкальце», яка зможе відволікти людей від нинішніх соціальних проблем. Це, мабуть, єдиний «клей», який здатний склеїти всю націю воєдино, що не вдається ні релігії, ні тим паче політикам.

Дійсно, спорт має потужну соціалізуючу силу. Політики давно розглядають спорт як національне захоплення, здатне згуртувати суспільство єдиною національною ідеєю, наповнити своєрідною ідеологією, прагненням людей до успіху, до перемоги. Соціологічні опитування населення, особливо молоді, що займається спортом, показують, що спорт формує початкове уявлення про життя і світ.

Список використаних джерел

1. Абдуллаєв А.К., Ушаков В.С., Ребар І.В. Олімпійський та професійний спорт. Мелітополь: ФОП Силаєва О.В. 2017. 76 с
2. Іваненко В.В., Купрєєнко М.В. Як зберегти своє здоров'я ? *Філософія здоров'я – здоровий спосіб життя – здорова нація*: зб. ст., тез і доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. Херсон: ХДАУ. 2018. С.105-107.
3. Непша О.В., Ушаков В.С. Фізична культура як середовище виховання школярів. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку*. матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (20-21 квітня 2017 року): збірник тез. Бердянськ: БДПУ. 2017. С.309-310.
4. Непша О.В., Суханова Г.П., Іваненко В.В. Здоров'я як потреба і цінність людини в сучасному суспільстві. *Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді*: матеріали регіональної науково-практичної конференції студентів і молодих учених (02 грудня 2016 р.). Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. С.180-182.